

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 09. АРТМЕНЕДЖМЕНТ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	«Бакалавр» (освітній рівень перший)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП «Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	4-й курс, 8-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити (90 год.)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (24 год.)
	Практичні (16 год.)
	Самостійна робота (50 год.)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	Берковський Владислав Георгійович, к.і.н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
Контактна інформація викладача	v.berkovski@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya
Дні занять	Середа (18.00-19.20)
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: понеділок (16:30.00-18.00) / за домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Артменеджмент» присвячена навчанню теоретико-методологічних засад, інфраструктури та практичних інструментів управління в сфері культури і мистецтв. Студенти опанують ключові концепції функціонування світового та вітчизняного арт-ринків, моделі менеджменту державних і приватних організацій, а також специфіку утворення ціноутворення на мистецький продукт. Особлива увага приділяється практичним аспектам проектного, грантового та виставкового менеджменту. У межах курсу здобувачі вищої освіти навчатимуться проводити SWOT-аналіз, працювати зі стейкхолдерами та розробляти власні виставкові плани й концепції. Також вони опанують технологію оформлення стипендіальних і проектних заявок та кошторисів за методикою провідних грантодавців. Дисципліна формує у майбутніх мистецтвознавців навички брендингу та професійної самопрезентації через створення базових документів: портфоліо, мистецької біографії та artist statement. Набуті компетентності дозволять випускникам успішно адаптувати творчу діяльність до вимог ринку, презентувати художні твори на міжнародному рівні та ефективно реалізувати себе в інституціях арт-індустрії, галерейній справі, кураторстві чи командних мистецьких проектах. Дисципліна спрямована на підготовку фахівців з мистецтвознавства, які володіють знаннями та дослідницькими й практичними навичками, необхідними для розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, що характеризується комплексністю умов та передбачають знання державного регулювання мистецької діяльності в Україні. Ключові слова: арт-менеджмент, проекти, гранти.
Мета та завдання дисципліни	Метою навчальної дисципліни є формування у здобувача вищої освіти сучасного світогляду та системи спеціальних знань щодо державної політики у сфері мистецтв в умовах суспільних трансформацій і формування ринкової економіки шляхом надання слухачам знань з теорії державної політики і стратегії в сфері культури, враховуючи всі рівні управління та сучасні аспекти розвитку культури та мистецтв в Україні, які включають напрямок підтримки декоративно-прикладного мистецтва, популяризації української культури закордоном та збереження культурної спадщини. Основні завдання навчальної дисципліни:

	• засвоєння основних понять та термінології арт-менеджменту; • отримання знань про специфічні моделі та механізми управління мистецькими та культурними організаціями; • оволодіння здобувачем технологіями та інструментами проектного та грантового менеджменту; • формування уміння використовувати отримані теоретичні знання для практичного застосування; • оволодіння належним рівнем методичної готовності до професійної діяльності. Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: Знати: • історію розвитку світового та вітчизняного арт-ринку; • теоретико-методологічні засади арт-менеджменту; • ключові концепції та методологічні підходи до управління мистецькими організаціями та установами; • основні засади проектної діяльності; • основні підходи до пошуку та написання грантових заявок (стипендіальних та проектних); • етапи розробки та впровадження виставкових проектів. вміти: • критично осмислювати управлінські процеси в сфері культури та мистецтв; • орієнтуватися у функціонуванні арт-ринку; • орієнтуватися у етапах створення творчого/мистецького проекту; • створювати базові самопрезентуючі документи (портфоліо, біографія митця, artist statement).
Передумови вивчення дисципліни	Соціологія мистецтва Філософія мистецтва Кураторство та галерейна діяльність
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

	ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища. СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей. СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності. СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності. СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
	усього	у тому числі:		
		лек.	практ	срс
1	2	3	4	5
Модуль 1.				
Змістовий модуль 1. АРТ-МЕНЕДЖМЕНТ				
Тема 1. Арт-менеджмент як наукова система і навчальна дисципліна. Понятійний апарат арт-менеджменту.	7	2		5
Тема 2. Менеджмент мистецтва	18	4	4	10
Тема 3. Проектний менеджмент	18	4	4	10
Тема 4. Грантовий менеджмент	18	4	4	10
Тема 5. Організація виставкової діяльності	11	4	2	5
Тема 6. Брендинг та самопрезентація	11	4	2	5

Тема 7. Арт-менеджмент в системі арт-ринку	7	2		5
Всього годин за дисципліною	90	24	16	50

Рекомендовані джерела інформації

Законодавство

1. Конституція України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>)
2. Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI «Про культуру» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>)

Основна

1. Арт-менеджмент у соціально-культурній динаміці: навч. посібник / О. Ю. Оленіна. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 88 с.
2. Безгін І. Мистецтво і ринок: нариси. – К.: ВВП «Компас», 2005. – 544 с.
3. Безугла З. Бренд митця та арт-ринок. Сучасна система цінностей у мистецтві // Художня культура. Актуальні проблеми. – 2021. – Вип. 17. Ч. 2. – С.49-52
4. Берковський В.Г. Артменеджмент: управління мистецтвом чи управління мистецьким підприємництвом? // Мистецька освіта: методологія, теорія, практика: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20 лютого 2025 р. – К.: КДАДПММД ім. М. Бойчука, 2025. – С.279-284
5. Берковський В.Г. Арт-менеджмент як система управління закладами культури // Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції / ред: Л.П. Макаренко, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2025. 342 с. – С.34-38
6. Бренд-менеджмент: теорія і практика: навч. посібник / І.В.Струтинська. – Тернопіль: Прінт-офіс, 2015. – 204 с.
7. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль /пер. Б. Шумилович. – Львів: Літопис. – 2008. – 360 с.
8. Яроміч С. А. Менеджмент у сфері культури: Навчальний посібник. Кн. 1. – Одеса: Центр практичного менеджменту культури, 2006. – 274 с.
9. Anderton, Malcolm; Pick, John. Arts Administration. – London, 2002. – 179 p.
10. Byrnes, William J. Management and the arts / foreword by Dan J. Martin. – Oxford: Elsevier, 2009. – 476 p.
11. Chong, Derrick. Arts Management. – London: Routledge, 2010. – 256 p.
12. DiMaggio, Paul. Managers of the Arts. Careers and opinions of senior administrators of U.S. art museums, symphony orchestras, resident theaters, and local arts agencies / Research Division Report № 20 / National Endowment for the Arts. – Washington: Seven Locks Press, 1987. – 89 p.
13. Henze, Raphaela. Introduction to International Arts Management. – Wiesbaden: Springer, 2018. – 221 p.

14. Rosewall, Ellen. Arts management: uniting arts and audiences in the 21-st century. – Oxford: Oxford University Press, 2013. – 331 p.
15. The art business / edited by Iain Robertson and Derrick Chong. – London, 2008. – 233 p.
16. The Oxford handbook of Arts and Cultural Management / Ed. by Jung Y., Vakharia N., Vecco M. – Oxford: Oxford University Press, 2024. – 881 p.
17. Varbanova, Lidia. Strategic management in the arts. – London, 2013. – 357 p.

Додаткова.

18. Павліченко Н. В. Сучасний український арт-ринок: проблеми і рішення [Електронний ресурс] // МАГІСТЕРІУМ.– 2015. – Вип. 59. – С. 57–61. – (Серія: Культурологія). – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6910/Pavlichenko_Suchasnyi_ukrainskyi_art_rynok.pdf
19. Стрітьєвіч Т. Арт-менеджмент: сутність поняття, види, функції, перспективи розвитку // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2023. – Вип. 67, том 2. – С. 131-138
20. Art Market Report 2024 by Arts Economics / The Art Basel and UBS. – Zurich, 2024. – 256 p.
21. Bendixen, Peter. Skills and Roles: Concepts of Modern Arts Management // International Journal of Arts Management. – 2000. – Vol. 2, № 3 (SPRING 2000). – P. 4-13
22. Caust, Jo. Does the art end when the management begins? The challenges of making 'art' for both artists and arts managers // Asia Pacific Journal of Arts and Cultural Management. – 2010. – Vol. 7, № 2 (Dec 2010). – P.570-584
23. Colbert, François; Evrard, Yves. Arts Management: A New Discipline Entering the Millennium? // International journal of arts management. – 2000. – Vol. 2, № 2. – P.4-13
24. Cray, David; Inglis, Loretta. Career paths for managers in the arts // Australian Journal of Career Development. – 2012. – Vol 21, № 3. – P.23-32
25. Cuadrado-García, Manuel; Pérez-Cabañero, Carmen. Evolution of Arts and Cultural Management Research Over the First Ten AIMAC Conferences (1991-2009) // International Journal of Arts Management. – 2011. – Vol. 13, №. 3 (SPRING 2011). – P. 56-68
26. Çankaya, Ipek. Arts Management – What and Why? Cultural Needs Assessments and Methodologies of Managing // Journal of Economics and Social Research. – 2021. – Vol. 16, №. 8. – P.36-48
27. Daigle, Pascale; Rouleau, Linda. Strategic Plans in Arts Organizations: A Tool of Compromise Between Artistic and Managerial Values // International Journal of Arts Management. – 2010. – Vol. 12, № 3 (SPRING 2010). – P. 13-30
28. Frey, Bruno. Art Markets and Economics: Introduction // Journal of Cultural Economics. – 1997. – Vol. 21, №. 3 (Special Issue on the Art Market). – P. 165-173

29. Legoux, Renaud; St-James, Yannik. A Taste of What's to Come: The Appetitive Value of Sequential Product Launches // International Journal of Arts Management. – 2010. – Vol. 13, № 1 (FALL 2010). – P. 4-11
30. Ormrod, David. Art and its markets // Economic history review. – 1999. – Vol. LII, № 3. – P.544-551.
31. Sagot-Duvaroux D., Pflieger S., Rouget B. Factors Affecting Price on the Contemporary Art Market // Cultural Economics / Ed. by Towse R. et al. – Berlin: Springer, 1992. – P.91-102
32. Singer, Leslie; Lynch, Gary. Are Multiple Art Markets Rational? // Journal of Cultural Economics. – 1997. – Vol. 21, №. 3 (Special Issue on the Art Market). – P. 197-218

Інтернет-ресурси

1. Український культурний фонд - <https://ucf.in.ua/>
2. House of Europe - <https://houseofeurope.org.ua/>
3. Британська Рада в Україні - <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes>

Методи контролю та розподіл балів

Назва змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. АРТ-МЕНЕДЖМЕНТ			
Тема 1. Арт-менеджмент як наукова система і навчальна дисципліна. Понятійний апарат арт-менеджменту.	вересень	Поточний контроль	10
Тема 2. Менеджмент мистецтва	вересень	Перевірка виконання практичних завдань: моделі управління	10
Тема 3. Проектний менеджмент	жовтень	Перевірка виконання практичних завдань: проектна ідея	10
Тема 4. Грантовий менеджмент	жовтень	Перевірка виконання практичних завдань: грантова заявка	20
Тема 5. Організація виставкової діяльності	листопад	Перевірка виконання практичних	10

		завдань: план виставки	
Тема 6. Брендинг та самопрезентація	листопад	Перевірка виконання практичних завдань: мистецька біографія (CV).	20
Тема 7. Арт-менеджмент в системі арт-ринку	грудень	Диференційований залік	20
Разом:			100

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	7 x 5 бали = 35 балів
Перевірка виконання практичних завдань: 1) проектна ідея; 2) мистецька біографія (CV).	2 x 10 бали = 20 балів
Підготовка презентацій - «Основні актори арт-ринку в Україні»; - «Система управління мистецькою організацією».	2 x 10 балів = 20 балів
Контрольна робота (стипендіальна заявка та кошторис)	15 + 10 балів = 25 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	---	--

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Adobe Reader/Foxit PDF Reader та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Google Диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Артменеджмент» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем,

	аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на службову пошту викладача. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

(<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya/>)

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

В.Г. Берковський

Гарант освітньої програми

О. Д. Сосік

Завідувач кафедри

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від 26.08.2025 р., протокол № 1